Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Vitalii Ciumac)
Dosarul nr. 3a-155/23 (2-21095378-02-3a-30012023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

24 septembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela
Grefier Samatiuc Marina

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de SRL „Medeferent Grup" asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 iunie 2022, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Medeferent Grup" împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate privind obligarea emiterii actului administrativ,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.

La data de 25.06.2021 SRL „Medeferent Grup" s-a adresat în instanță cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate privind obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 12.05.2021 reclamanta a participat cu ofertă în cadrul procedurii de negociere fără publicare prealabilă a unui anunţ de participare nr.21/002 din 12.05.2021 privind Achiziţionarea medicamentului Remdesivirum necesar pentru prevenirea şi controlul infecţiei COVID-19 conform necesităţilor instituţiilor medico-sanitare publice pentru anul 2021. SRL „Medeferent Grup" a ofertat pentru poziţia Remdesivirum 100 mg.

La data de 13.05.2021 pârâtul a informat reclamanta despre desemnarea în calitate de câştigătoare.

În temeiul Contractului nr.01/PN21/002-12.05.2021 de achiziţionare a medicamentului Remdesivirum necesar pentru prevenirea şi controlul infecţiei

COVID-19 - reclamanta s-a obligat să livreze Remdesivir 100, producător Cipla Ltd., India.

În acord cu modelul contractului care a fost remis reclamantei după desemnarea în calitate de câştigătoare - contractul intra în vigoare la data înregistrării de către pârât şi era valabil până la data de 15.06.2021.

Prin urmare, deoarece termenul de valabilitate de o lună de zile din data semnării contractului - este insuficient pentru îndeplinirea tuturor cerinţelor necesare importării şi livrării unui medicament neautorizat - la data de 14.05.2021, reclamanta a solicitat pârâtului prelungirea termenului de valabilitate a contractului pentru un termen rezonabil.

Ulterior, la data de 17.05.2021 pârâtul a acceptat prelungirea termenului până la data de 30.06.2021, însă acest termen deasemenea era insuficient pentru toate procedurile inerente importării unui medicament neautorizat.

Astfel la data de 17.05.2021, a fost semnat contractul şi înregistrat la data de 18.05.2021. La data de 15.06.2021 reclamanta a solicitat motivat prelungirea termenului contractului cu 20 zile calendaristice. La data de 16.06.2021 pârâta a refuzat prelungirea termenului, fără a invoca vreun temei.

La data de 21.06.2021, SRL „Medeferent Grup" a depus o cerere prealabilă către autoritatea publică pîrîtă, prin care a solicitat prelungirea termenului contractului. Iar la data de 24.06.2021 pârâtul a refuzat prelungirea termenului, la fel fără invocarea vreunui temei şi a ignorat complet argumentele reclamantei.

A mai indicat reclamanta că medicamentul Remdesivir este un produs neautorizat în Republica Moldova, importul acestuia necesită îndeplinirea unui număr de formalităţi. O parte din formalităţi ţin de Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale (în continuare AMDM) şi anume - eliberarea autorizaţiei de import şi eliberarea certificatului de calitate al medicamentului iar din aceste motive reclamanta a solicitat prelungirea termenului contractului, informând pârâtul că procedurile în cauză durează şi durata acestora nu este sub controlul companiei, ci este la discreţia AMDM.

Totodată reclamanta a informat pârâtul că decizia de eliberare a autorizaţiei de import pentru medicamente neautorizate se adoptă de către Comisia pentru autorizarea importului produselor farmaceutice neînregistrate în RM şi conform datelor furnizate de AMDM, şedinţa urma să aibă loc nu mai devreme de data de 07.06.2021.

Cu toate acestea probabilitatea ca să fie examinată cererea la data de 07.06.2021 nu era certă, deoarece AMDM examinează cererea pentru medicamente neautorizat în termen de până la 30 zile lucrătoare din data depunerii cererii (pct.9, cap. III, Anexa la Ordinul MS nr. 559 din 29.06.2017 „cu privire la Regulamentul privind autorizarea importului medicamentului, altor produse farmaceutice, parafarmaceutice şi materiei prime medicamentoase neautorizate în RM")

Cu referire la certificarea calităţii medicamentului, SRL „Medeferent Grup” subliniază că această procedură durează (...) în termen de până la 40 zile lucrătoare din ziua prelevării probelor (...)" (pct. 18, Ordinul MS nr.521 din 01.06.2012) în aceste condiţii - fără a lua în calcul fabricarea medicamentului, certificarea calităţii de către producător, transportarea mărfii şi procedurile vamale - pentru executarea corespunzătoare a contractului era nevoie de un termen mult mai mare decât cel fixat de pârât. La data de 15.06.21 reclamanta a solicitat prelungirea termenului contractului cu 20 de zile - până la data de 20.07.2021.

Pârâtul a refuzat prelungirea contractului, fără a motiva refuzul, însă a invocat în susţinerea sa prevederi ce ţin de penalităţile aplicate în caz de întârziere a livrării şi cele în caz de imposibilitate de livrare, afirmând că nu a recepţionat de la reclamant vreo scrisoare prin care aceasta să informeze despre imposibilitatea de livrare.

La data de 21.06.2021, SRL „Medeferent Grup” a depus cererea prealabilă, prin care pârâtul a fost informat că autorizaţia de import a fost eliberată abia la data de 11.06.2021, astfel până la data expirării contractului în 19 zile este posibil să fie importat medicamentul, însă certificarea calităţii acestuia este fizic imposibil într-un timp atât de scurt.

A mai invocat reclamanta că nu a refuzat livrarea, nu a afirmat că ar fi în imposibilitate de livrare, a solicitat doar prelungirea termenului cu 20 de zile din motiv că procedurile legate de importul unui medicament neautorizat sunt de durată şi sunt proceduri cunoscute, stabilite de lege.

La data de 24.06.2021, pârâta a refuzat în prelungirea termenului contractului, făcând referire la faptul că, deja „(...) a fost acceptată modificarea termenului de valabilitate a contractului de achiziţii publice, în favoarea SRL „Medeferent Grup”, pentru data de 30.06.2021 (...).

Subliniază societatea reclamantă că, de fapt, modelul contractului cu data de încetare la 15.06.2021, era iniţial prevăzut pentru procedura de achiziţionare a medicamentului Remdesivir în cadrul licitaţiei nr.21/002 din 22.04.2021, care fusese contestată şi ulterior anunţată procedura din 12.05.2021. Cu toate acestea data încetării contractului nu fusese modificată, deşi data organizării procedurii a fost fixată peste 21 de zile.

Astfel, susține că dacă iniţial era preconizat un termen de valabilitate al contractului de 55 zile din data procedurii de negociere, acesta ulterior s-a redus la 35 de zile din data procedurii de negociere. Cu toate acestea, pârâtul consideră că a făcut o favoare reclamantei, când de fapt acesta automat urma să prelungească termenul contractului cel puţin cu 21 de zile, însă a ignorat acest fapt.

Menționează SRL „Medeferent Grup” că pârâtul nu a motivat refuzul de a prelungi termenul contractului, a ignorat argumentele reclamantului şi s-a limitat doar la afirmaţia că o dată deja contractul a fost prelungit.

Consideră aceasta un abuz din partea pârâtului. Or nu este clar motivul refuzului, având în vedere că în cadrul altor proceduri de achiziţie publică, inclusiv procedura de negocieri - termenele contractelor sunt fixate - data de 31.12.2021.

A mai indicat că în speţa în cauză, a fost fixat un termen extrem de scurt pentru importul unui medicament, mai ales neautorizat în RM, iar prelungirea contractului este refuzată nemotivat.

Astfel, prin stabilirea unui termen atât de scurt al contractului, consideră că pârâtul intenţionat a sabotat executarea obligaţiilor contractuale ale reclamantei, deoarece, procedurile obligatorii pe care le invocă reclamanta, necesare importului unui medicament neautorizat sunt prevederi legale cunoscute de pârât.

Finalmente, indică că în situaţia în care termenul maxim de eliberare a autorizaţiei de import şi certificatului de calitate însumează 70 de zile calendaristice, fixarea unui termen atât de scurt pentru executarea contractului este un abuz din partea pârâtului şi un comportament conştient.

Urmare celor expuse, prin acțiunea înaintată în instanță SRL „Medeferent Grup" solicită obligarea pârâtului să prelungească termenul contractului până la data de eliberării certificatului de calitate al medicamentului.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 iunie 2022, s-a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Medeferent Grup" împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate privind obligarea emiterii actului administrativ, ca neîntemeiată.

<u>Verificarea admisibilităţii apelului;</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 22 iulie 2022, SRL „Medeferent Grup" a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 iunie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 23 iunie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la 22 iulie 2022, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată apelantei la data de 17 ianuarie 2023, iar motivarea apelului a fost depusă la 14 februarie 2024, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

<u>Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.</u>

În susținerea apelului, a indicat că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată și ilegală, care urmează a fi casată.

A menționat apelanta că prima instanţă nu s-a expus cu referire la lipsa motivării în drept şi în fapt a refuzului pârâtului/intimat, limitîndu-se doar la citarea ultimului, precum că ,, (...prelungirea repetată a termenului de executare a acestuia nu a putut fi acceptată" - or aceasta nu constituie o motivare în drept şi în fapt a refuzului.

Cu referire la afirmaţiile primei instanţe - ,,(...) corespunzător se impune necesitatea respingerii contestaţiei (...) nefiind posibilă anularea acestui refuz al Centrului pentru Achiziţii Publice Centralizate în Sănătate din motive formale şi din motiv că reclamantul nu este de acord cu dânsul". SRL „Medeferent Grup" menționează că, atât în şedinţa de judecată, cât şi în cererea de chemare în judecată, a argumentat necesitatea prelungirii termenului contractului, şi anume prin faptul că această necesitate nu era cauzată de o întârziere sau de vreo acţiune a apelantei, ci din cauza procedurilor stabilite de legislaţie pentru medicamentele neautorizate în RM pentru îndeplinirea cărora legea stabileşte termene ce depăşesc cu mult durata contractului din speţă.

Reiterează apelanta că termenul de eliberare a autorizaţiei de import şi ulterior a certificatului de calitate a lotului importat însumează 70 de zile lucrătoare. Astfel solicitarea extinderii termenului a fost argumentată prin prisma acestor termene, iar intimatul urma să se expună asupra acestui fapt, care însă din contra a refuzat doar invocând că o dată termenul a fost prelungit. În special, nu a fost luat în calcul faptul că AMDM a eliberat autorizaţia de import abia la data de 11.06.2021, astfel că în termen de 19 zile era imposibil de a importa medicamentul şi a certifica calitatea acestuia, care este de până la 40 zile lucrătoare din ziua prelevării probelor (pct. 18, Ordinul MS nr.521din 01.06.2012).

Prin urmare, consideră SRL „Medeferent Grup" că, instanţa de fond a ignorat argumentele sale şi a considerat termenele stabilite de lege drept motive formale, iar contestarea doar un motiv că SRL „Medeferent Grup" nu ar fi fost de acord cu refuzul.

Menționează partea apelantă că, prima instanţă în argumentarea poziţiei sale a luat în calcul doar afirmaţiile declarative, lipsite de suport probatoriu ale intimatului, precum că apelanta a fost informată despre termenul de valabilitate al contractului pentru procedura din 12.05.2021. Dar nu s-a pronunţat cu referire la

niciuna dintre afirmaţiile şi probele anexate de apelantă, şi nici nu s-a pronunţat cu referire la lipsa motivării în drept şi în fapt a actului administrativ de către intimat.

Având în vedere cele enunţate, consideră neîntemeiată şi nemotivată hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 23.06.2022, ce urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea formulate să fie admisă integral.

Argumentele părții intimate vis-avis de apelul declarat:

Prin referința depusă, intimatul Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a solicitat respingerea apelului declarat de SRL „Medeferent Grup" cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 23 iunie 2022, ca fiind legală și întemeiată.

Argumentele participanţilor invocate în cadrul judecării apelului:

Partea apelantă ***SRL „Medeferent Grup"*** în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, prin cerere a solicitat examinarea cererii de apel în lipsa reprezentantului său.

Intimatul ***Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate*** în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, din motive necunoscute, deși a fost înștiințat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezentei nu a informat instanța de apel, nu a înaintat cerere de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa sa, motiv din care, pornind de la reglementările art. 231 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența părților.

Studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău conchide că apelul declarat de SRL „Medeferent Grup" este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 23 iunie 2022, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin. (1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei și ale dosarului administrativ atestă că, potrivit invitației de participare la procedura de negociere, remisă operatorilor economici, Centrul pentru Achiziții Publice centralizate în Sănătate a invitat la procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare nr.21/002 din 22 aprilie 2021,

anexînd Modelul Contractului de achiziţii Publice pe 9 file, unde termenul de valabilitate a contractului din start a fost 15 iunie 2021. (f.d. 83-86, Vol. I)

Potrivit procesului-verbal al ședinței grupului de lucru pentru achiziționarea de medicamente din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice centralizate în Sănătate s-a constatat că pentru Runda I, au fost depuse 2 oferte a următorilor operatori economici: SRL „Medeferent Grup”- 1154137,5 lei fără TVA și SRL „Dita EstFarm” - 1947060,0 lei fără TVA.

În cadrul Rundei II a fost depusă oferta doar de către SRL „Medeferent Grup”- 1124625,00 fără TVA iar oferta operatorului economic SRL „Dita Est Farm” a rămas în vigoarea cea propusă în runda I - 1947060,0 lei fără TVA.

Prin urmare, conform Deciziei de atribuire a contractului de achiziţii publice în urma examinării, evaluării şi comparării ofertelor depuse s-a decis atribuirea contractului operatorului economic SRL „Medeferent Grup”. (f.d. 69-71, Vol.I)

Astfel, oferta operatorului economic SRL „Medeferent Grup” a fost desemnată cîştigătoare în cadrul procedurii de negociere fără publicare prealabilă a unui anunţ de participare nr. 21/002. (f.d. 19, Vol.I)

Ulterior, prin scrisoarea nr.Rg02-1411 din 13.05.2021, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a adus la cunoștiință SRL „Medeferent Grup” că, în conformitate cu decizia grupului de lucru pentru achiziţionarea medicamentelor din cadrul CAPCS din 13.05.2021, în urma aplicării criteriului de evaluare “per lot la cel mai mic preţ fără TVA, cu corespunderea tuturor cerinţelor”, stipulat în pct. 6.1 din FDA (fişa de date a achiziţiei), oferta SRL „Medeferent Grup” a fost desemnată cîştigătoare în cadrul procedurii de achiziţie publică prenotate.

În acest context, etapa de semnare a contractului de achiziţii publice începe la data de 14.05.2021, iar numărul maxim de zile pentru prezentarea contractului semnat atît de operator economic, cît şi de instituţia medico-sanitară publică beneficiară, la sediul CAPCS este de 2 zile (termenul-limită fiind stabilit pentru data de - 17.05.2021). Se va indica data contractului - 14.05.2021. (f.d. 17-18, Vol.I)

În temeiul solicitării nr. Rg-01/LT-04/2021 din 14.05.2021, SRL „Medeferent Grup” a solicitat de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate că, prelungirea termenului de valabilitate a contractului luând în calcul următorii factori:

1. Procedurile de export/import şi transportarea mărfii în partea ce ţine de importul medicamentului, compania urmează să obţină autorizaţia de import; deoarece Remdesivir este un medicament neînregistrat, decizia despre eliberarea autorizaţiei este adoptată în cadrul Comisiei pentru autorizarea importului produselor farmaceutice neînregistrate în RM - care conform datelor furnizate de AMDM va avea loc nu mai devreme de data de 07.06.2021;

2. Durata de timp necesară certificării calităţii medicamentului de către AMDM, procedura care durează până la 30 de zile lucrătoare.

3. Durata de timp necesară procesării comenzii de către producător;

Astfel, în acest context, SRL „Medeferent Grup” a indicat că data de 15.06.2021 este un termen insuficient pentru executarea corespunzătoare a contractului, având în vedere că prelungirea solicitată este condiţionată de procedurile inerente importului unui medicament neautorizat în RM şi nu ţine de conduita operatorului economic. Nici o companie din RM nu poate importa şi livra un produs neautorizat în termen de 30 de zile respectând rigorile legii. (f.d.20, Vol.I)

Urmare, solicitării depuse, potivit Contractului nr. 01/PN21/002 din 14.05.2021, semnat între Vânzător – SRL „Medeferent Grup”, beneficiar IMSP SCBI „Toma Ciorba” şi în calitate de autoritate contractantă - CAPCS, s-a stabilit achiziționarea medicamentului Remdesivirum necesar pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19. Livrarea Bunurilor se efectuează de către Vînzător în condiții Inconterms 2013 DDP-Franco destinație vămuit, cu transportul Vînzătorului, într-o singură tranșă, în termen de pînă la 20 zile de la înregistrarea contractului. (f.d. 21-23, Vol.I)

Prin scrisoarea nr. Rg-01/LT-15/2021 din 15.06.2021, SRL „Medeferent Grup” a solicitat de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate prelungirea termenului contractului pînă la data de 20.07.2021. (f.d. 28, Vol.I)

Prin răspunsul nr. Rg-02/1732 din 16.06.2021, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a informat SRL „Medeferent Grup” precum că, grupul de lucru pentru achiziţionarea medicamentelor din cadrul Centrului pentru Achiziţii Publice Centralizate în Sănătate, în calitate de autoritate contractantă, nu acceptă operarea unor eventuale modificări la contractul încheiat cu privire la prelungirea valabilităţi contractului nr. 01/PN21/002-12.05.2021. Astfel, având în vedere necesitatea asigurării instituţiei medicale cu medicamentul contractat, solicită urgentarea activităţilor preparatorii pentru livrarea în termeni proximi a acestuia, cu respectarea clauzelor în partea ce ţine de termenul de valabilitate restant al bunurilor la momentul livrării. (f.d.29-30)

Prin scrisoarea nr.Rg-02/LT-21/2021 din 21.06.2021, SRL „Medeferent Grup” a solicitat repetat de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate prelungirea termenului contractului pînă la data de 20.07.2021.(f.d.31-32, Vol.I)

În temeiul răspunsului din 24.06.2021, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a informat SRL „Medeferent Grup” precum că, decizia expusă la data de 16.06.2021, rămîne neschimbată. (f.d. 33-34, Vol.I)

<u>Admisibilitatea acțiunii:</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Reieșind din cerințele formulate în cererea de chemare în judecată, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte, precum și avînd în vedere prevederile art.191 alin. (1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel statuează că, la caz, refuzul autorității publice pîrîte să prelungească SRL „Medeferent Grup" termenul contractului până la data de eliberării certificatului de calitate al medicamentului - constituie act defavorabil reclamantului.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că pînă la sesizarea instanței de contencios administrative cu prezenta acțiune SRL „Medeferent Grup" a respectat procerdura prealabilă.

Prin răspunsul din 24.06.2021, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a informat SRL „Medeferent Grup" precum că, decizia expusă la data de 16.06.2021, rămîne neschimbată. (

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de SRL „Medeferent Grup” la 25.06.2021, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

Referitor la fondul acțiunii.

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Fiind învestită cu competența de soluționare a prezentului litigiu ca instanță de fond, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) prin hotărîrea din 23 iunie 2023, a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Medeferent Grup” împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate privind obligarea emiterii actului administrativ, ca neîntemeiată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, apreciază hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 iunie 2023, ca fiind legală și întemeiată, iar alegațiile părții apelante ca neîntemeiate din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

Conform pct.3, Anexa nr.1 din Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1128 din 10.10.2016, Centrul, ca autoritate centrală pentru achiziţii, planifică și desfășoară procedurile de achiziții publice centralizate de bunuri și servicii, atribuie contracte de achiziţii publice, precum și evaluează și supraveghează executarea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesităţile sistemului de sănătate din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor unităţilor administrativteritoriale, mijloacelor financiare ale instituţiilor publice, mijloacelor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală şi al împrumuturilor externe raportate la datoriile de stat directe sau garantate.

Conform pct.8, Anexa nr.1 din Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1128 din 10.10.2016, misiunea Centrului constă în:

1) planificarea procedurilor de achiziţii publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate;

2) desfășurarea procedurilor de achiziţii publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate;

3) asigurarea eficienței;

4) coordonarea proceselor de achiziții publice centralizate pentru necesitățile sistemului;

5) supravegherea și monitorizarea executării contractelor de achiziții publice cu privire la procurarea de bunuri și servicii, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical, servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale din banii publici.

Conform pct.9, subpct.7 și 8 Anexa nr.1 din Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1128 din 10.10.2016, în vederea realizării misiunii sale, Centrul are următoarele funcţii de bază:

7) semnează contracte de prestări servicii cu instituţiile medico-sanitare publice în scopul planificării procedurilor de achiziții publice centralizate de bunuri și servicii pentru necesităţile sistemului de sănătate, precum și supraveghează executarea contractelor de achiziții publice;

8) încheie și înregistrează contracte de achiziții publice cu ofertanții declaraţi cîștigători, instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții bugetare care prestează servicii medicale și sociale, autorități/instituții bugetare care prestează servicii medicale și sociale și alte persoane juridice, supraveghează și evaluează modul de executare a contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii;

Conform art.774 alin.(1) Cod Civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.775 alin.(1) Cod Civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform art.776 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art.858 alin.(1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art.312 alin.(1) și (2) Cod Civil, consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. (2) Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.

Rapotrând prevederile legale la circumstanțele cauzei, Completul judiciar reține că, Centru pentru Achiziţii Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS) a desfăşurat procedura de achiziţie publică de tip negociere fără publicarea prealabilă a unui anunţ de participare nr.21/002 din 22.04.2021 privind „achiziţionarea medicamentului Remdesivirum necesar pentru prevenirea şi controlul infecţiei COVID-19 conform necesităţilor instituţiilor medico-sanitare publice pentru anul 2021”

Conform Deciziei de atribuire a contractului de achiziţii publice în urma examinării, evaluării şi comparării ofertelor depuse s-a decis atribuirea contractului operatorului economic SRL „Medeferent Grup”.

Tot din materialele cauzei rezultă că, la data de 14.05.2021, între SRL „Medeferent Grup”, în calitate de Vânzător și IMSP SCBI „Toma Ciorba” în calitate de Beneficiar şi Centrul pentru achiziţii publice Centralizate în sănătate, în calitate de Cumpărător, a fost încheiat contractul nr. 01/PN21/002 privind achiziționarea medicamentului Remdesivirum necesare pentru prevenirea și controlul infecție COVID-19, **în baza căruia Vînzătorul s-a obligat să livreze bunurile Beneficiarului, în termen de 20 de zile din momentul semnării contractului**, iar Centrul pentru achiziţii publice Centralizate în sănătate s-a obligat să achite Vînzătorului preţul contractului, în termenele și modalitatea stabilită în contract.

La fel, se reține că conform contractului model ataşat la documentaţia standard **termenul de valabilitate a fost 15 iunie 2021**, însă având ca temei scrisoarea SRL „Medeferent Grup” prin care solicită prelungirea termenului de valabilitate a contractului, Grupul de lucru **a acceptat** această solicitare și a modificat termenul de valabilitate a contractului, fiind stabilă data de **30 iunie 2021**.

Contrar termenului de valabilitate a contractului stabilit de 30 iunie 2021, la data de 15 iunie 2021 SRL „Medeferent Grup” prin scrisoarea nr. Rg-01/LT-15/2021 din nou a solicitat prelungirea termenului de valabilitate a contractului până la data de 20.07.2021, însă grupul de lucru pentru achiziţionarea medicamentelor din cadrul Centrului pentru Achiziţii Publice Centralizate în Sănătate, în calitate de autoritate contractantă, a respins solicitarea depusă de SRL „Medeferent Grup”, solicitînd în aces sens, urgentarea activităţilor preparatorii pentru livrarea în termeni proximi a medicamentului, cu respectarea clauzelor în partea ce ţine de termenul de valabilitate restant al bunurilor la momentul livrării.

Prin acțiunea depusă, SRL „Medeferent Grup” solicitată obligarea Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate să prelungească termenul contractului până la data de eliberării certificatului de calitate al medicamentului.

Completul judiciar, la caz, constată că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele cauzei și a evidențiat că cerința reclamantului/apelant privind obligarea pârâtului/intimat la prelungirea contractului nr. 01/PN21/002-12.05.2021 de achiziţionare a medicamentului Remdesivirum necesar pentru prevenirea şi controlul infecţiei COVID-19 este una neîntemeiată. Or, din materialele cauzei, reiese cu certitudine că între părți a fost semnat un contract prin care SRL „Medeferent Grup” s-a obligat să execute condițiile acestuia în termenele stabilite. Drept urmare, la semnarea contractului SRL „Medeferent Grup” a fost în cunoștință de cauză despre termenele contractuale și obligațiile asumate.

Mai mult, Completul judiciar reiterează că, **în temeiul solicitării SRL „Medeferent Grup”** nr.Rg-01/LT-04/2021 din 14.05.2021, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate **a acceptat modificarea termenului de valabilitate a contractului** de achiziții publice, în favoarea SRL „Medeferent Grup”, pentru data de 30.06.2021, **contractul fiind semnat cu acordul tuturor părților.**

Instanța de apel subliniază că, medicamentul Remdesivirum fiind un preparat vital în lupta cu Covid -19, fiind un preparat pentru prima linie indicat în protocoale internaționale aprobate de OMS în tratamentul pentru combaterea Covid 19, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a desfașurat procedura de negociere fară publicarea prealabilă a unui anunț de participare din cauza termenului restrâns, fiind o urgență. Or, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate nu poate să pună în pericol viața și sănătatea pacienților prin prelungirea termenului de valabilitate a contractului, acesta fiind deja odată prelungit. Iar, neaprovizionare instituției medicale cu preparatul dat poate aduce la urmări grave și chiar fatale - decesul pacientului.

În condițiile descrise, instanța de fond just a statuat asupra netemeiniciei pretențiilor reclamantului cu privire la obligarea Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate să prelungească termenul contractului până la data de eliberării certificatului de calitate al medicamentului.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către SRL „Medeferent Grup” în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond, reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, instanța de apel notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de SRL „Medeferent Grup” şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 iunie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D E C I D E :

Apelul declarat de SRL „Medeferent Grup” ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 iunie 2022.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici

Grigore

Bostan Angela